

УДК 338.48

Безугла Л.С., д.е.н., професор, завідувачка кафедри туризму та економіки підприємства

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ПОВОЄННИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Розвиток туризму після Другої світової війни був досить складним процесом, оскільки багато країн знаходилися в руїнах, а люди відчували брак грошей та ресурсів для подорожей. В повоєнний період туризм став важливим чинником економічного зростання та розвитку країн. Різні держави стали активно просувати свої туристичні ресурси та послуги, щоб залучити іноземних гостей задля отримання економічних вигод. У той час туризм розвивався дуже швидко, оскільки люди потребували відпочинку та відволікання від страшних подій, які відбувалися в світі.

Одним з найбільших факторів розвитку туризму в повоєнний період став транспорт. З'явилися нові види транспорту, такі як літаки та автобуси, що дозволяли людям швидко та зручно переміщатися з одного місця в інше. Крім того, технічний прогрес дозволив створити більш комфортабельні готелі та курорти.

На початку 1950-х років стали розвиватися перші курорти на Чорноморському узбережжі, зокрема, Одеса, Юривка, Затока та Чорноморськ.

У 1950-і та 1960-і роки туризм став популярним серед середнього класу, а з поширенням телебачення та інтернету туризм став доступним для широкої аудиторії. Це призвело до збільшення кількості туристів та розвитку туристичної індустрії. У цей період також став популярним відпочинок на природі, так звані «дикі» тури, коли туристи самостійно обирали місце відпочинку та перебували в наметах.

У 70-80-х роках туризм став більш організованим та масовим. З'явилися туристичні агенції та туроператори, які пропонували пакетні тури до курортів Чорного та Азовського морів, в Крим та в Карпати.

Після отримання незалежності України, у 1991 році туризм почав розвиватися ще активніше. З'явилися нові курорти та санаторії, розвивалась інфраструктура для туристів. Проте, в роки незалежності країна стала стикатися з економічними проблемами, які вплинули на розвиток туризму, що в свою чергу, призвело до зменшення конкурентоспроможності країни на світовому туристичному ринку.

Проте, з часом ситуація змінилася і туризм став однією з найбільш швидко розвинених галузей у світі. Одним з ключових факторів, що сприяли розвитку туризму, була зміна ставлення до відпочинку та подорожей.

У більшості країн світу, туризм є однією з ключових галузей економіки, яка приводить до значних прибутків та сприяє збільшенню зайнятості населення. Крім того, туризм є важливим засобом культурного обміну між різними країнами та сприяє збереженню історичних та культурних пам'яток.

З розвитком технологій туризм також став доступним та зручним. Інтернет дозволяє забронювати готелі та квитки на транспорт в будь-якій точці світу, а мобільні додатки та геолокація допомагають планувати маршрути та визначати місця для відвідування.

Однак, зростання туристичного руху може мати негативні наслідки для довкілля та місцевого населення. Тому, важливо дотримуватися етичних принципів та зберігати природні ресурси та культурну спадщину. Розвиток туризму також має свої негативні наслідки, такі як перевантаження туристичних об'єктів, забруднення довкілля та економічна залежність від туристів. Тому, важливо забезпечувати стале та відповідальне

управління туристичною індустрією, щоб зберегти культурну та природну спадщину країн та забезпечити благополуччя місцевих жителів.

Під час російсько-української війни, яка розпочалася у 2014 році, туристичний ринок України зазнав значних змін. З одного боку, конфлікт та погіршення безпекової ситуації в певних регіонах України призвели до зменшення кількості іноземних туристів. З іншого боку, ця ситуація стимулювала внутрішній туризм в Україні, коли багато українців стали відкривати для себе нові місця власної країни [2].

Протягом останніх років Україна активно працює над підвищенням своєї туристичної привабливості. Уряд України запровадив ряд заходів для підтримки туристичної індустрії та сприяння розвитку інфраструктури, такі як підвищення якості обслуговування, відновлення історичних та культурних об'єктів, розбудова нових готелів та курортів.

У 2020 році через пандемію COVID-19 туристичні потоки в Україні знизилися значно, і загальна кількість туристичних приїздів склала 5,4 мільйонів. Однак, з початку 2021 року спостерігається поступове відновлення туристичного руху в Україні [1].

В сучасний час неможливо перебільшити значення та вплив світового туризму на формування національного ВВП та зайнятості. Туризм є глобальною економічною діяльністю, яка реалізується в усьому світі, і важливий сектор світової економіки, який створює експорт, збільшує податкові надходження та стимулює капіталовкладення. Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації UNWTO (World Tourism Barometer, 2020), на кінець 2019 року експорт туризму становив 5% від загального експорту товарів і послуг із 7% світового ВВП туризму. Прямий і непрямий внесок туризму в рівень зайнятості становив близько 8% [3].

Україна має значний туристичний потенціал, що залежить від різноманіття її культурної та історичної спадщини, природних ресурсів, зокрема Карпатських та Кримських гір, а також великих міст, таких як Київ, Харків, Львів, Одеса, Дніпро. Зростання туристичного ринку України сприятиме зміцненню економіки країни та збільшенню зайнятості, а також підвищенню міжнародного престижу країни.

Список використаних джерел:

1 Дишкантюк О. В., Потьомкін Л. М., Власюк К. В. Індустрія гостинності та туризму в умовах Covid19: світова практика та українські реалії. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 61 С. 11-17.

2. Безугла Л. С., Демчук Н. І. Соціально-економічні аспекти і передумови розвитку підприємств галузі екотуризму. *Агросвіт*. 2019. № 18. С. 24-28. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2954&i=3>.

3. Bieloborodova, M., Bessonova, S. External environment transformation of Ukraine's tourist enterprises during the crisis. *European Journal of Management Issues*, 2020, 28(3), 72-80. <https://doi.org/10.15421/192007>

УДК 338.48

Бессонова А.В., аспірант спеціальності 051 Економіка

(ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна)

НАПРЯМИ ВІДНОВЛЕННЯ МАРІУПОЛЯ ЯК ТУРИСТИЧНОГО МІСТА

З початком повномасштабного вторгнення рф в Україну 24 лютого 2022 року багато українських міст опинилися під ворожою окупацією, були значно пошкоджені та розграбовані, і серед них Маріуполь є найбільшим символом жорстокої військової агресії та міжнародного тероризму. Місто було взяте у оточення та розстріляне з землі,